

Pestprotocol van de Carolus:

Wat is het pestprotocol ?

Het pestprotocol vormt de verklaring van het schoolbestuur, de directie, de leerkrachten en de ouders waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school volgens een, vooraf, bepaalde handelwijze gaat aanpakken.

Uitgangspunt hiervoor is:

De Carolus wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn.

Dit brengt met zich mee dat wij expliciet stelling zullen nemen tegen pestgedrag en concrete maatregelen zullen nemen wanneer wij pestgedrag signaleren of gemeld krijgen.

Pesten of plagen?

Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag vind je bij kinderen van alle leeftijden en in alle bevolkingsgroepen. Het is belangrijk oog te hebben voor het onderscheid tussen pesten en plagen.

1. plagen is vaak een incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag. M.a.w. het is eerder een onschuldige, eenmalige activiteit waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijk en langdurig karakter ontbreekt hier. Het plagen speelt zich af tussen twee (kinderen of groepen) min of meer gelijken.
2. Wanneer een leerling echter gepest wordt, betekent dit dat hij continue het slachtoffer is van pesterijen. Wat hij ook doet, het is nooit goed. Het pesten speelt ook niet tussen twee gelijken, maar de onmacht van het slachtoffer staat tegenover de almacht van de pester.

Preventieve maatregelen:

- De school vindt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen belangrijk. Het respectvol omgaan met elkaar, het luisteren naar elkaar en het accepteren dat iedereen uniek is, vormen hierbij de uitgangspunten.
- Aan het begin van ieder schooljaar bespreekt de leerkracht met de leerlingen de meer algemene afspraken en regels in de klas.
- Expliciet wordt er aandacht besteed aan pestgedrag; wat is pestgedrag en wat doet de leerkracht eraan indien het toch voorkomt.
- De leerlingen worden gevoelig gemaakt voor wat zij elkaar aan kunnen doen. Dit kan middels een boek (er worden boeken met als thema pesten aangeschaft voor de schoolbibliotheek. Tevens worden er boeken aangeschaft over dit onderwerp voor de personeelsbibliotheek), een verhaal, de pestkist of een video. Dit zal afhankelijk zijn van de leeftijd van de kinderen.
- We streven naar algemeen te hanteren regels voor de gehele school en specifieke regels voor de parallelgroepen.
- Voor de kinderen vanaf groep 4 zal er in de groep een leerlingenmap komen te liggen. Leerlingen kunnen daarin alles kwijt wat ze willen.
- Bij een probleem dat de leerling niet aan de leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar een leerkracht van eigen keuze gaan. Deze leerkracht, een zogenaamde vertrouwenspersoon voor de kinderen, koppelt het probleem vervolgens terug naar de directeur. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De "vijfsporenaanpak" van het pestprobleem:

Voor het kind, dat op school stelselmatig getreiterd wordt door een groep medeleerlingen, wordt het schoolgaan een angstig gebeuren.

Het is een probleem dat voor het kind opgelost moet worden. Het kind begrijpt vaak niet waarom het gepest wordt. Wanneer dergelijke problemen

niet snel opgelost worden heeft dat verregaande gevolgen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van dit kind.

Wanneer er sprake is van pestgedrag in een klas, is dit geen individueel probleem maar een groepsprobleem.

Er zijn verschillende belanghebbenden: het gepeste kind, de pester(s), de zwijgende middengroep, de ouders en de leerkracht, maar het team kan ook een belanghebbende zijn bij een groepsprobleem.

Dit houdt in dat een aanpak van het verschijnsel, wil ze adequaat zijn, zich moet richten op een gelijktijdige hulp aan deze vijf groepen.

Het kind dat gepest wordt is in principe een onschuldig kind, naar wie de agressie die zich in de groep bevindt, zich heeft verplaatst.

Die agressie is gebaseerd op ondermeer frustratie die bepaalde kinderen thuis of op school ervaren. De kinderen durven deze agressie niet te uiten tegen de echte bron van frustratie.

De begeleiding van het gepeste kind:

Het kind dat gepest is heeft een heel vervelende ervaring meegemaakt. Het zal die moeten gaan verwerken. Het kind krijgt de gelegenheid om met een vertrouwenspersoon regelmatig bij te praten. Deze vertrouwenspersoon kan de eigen leerkracht zijn maar ook iemand anders van het team. In ieder geval moet het kind alle vertrouwen hebben in deze persoon. Op vaste tijden moet het kind bij de vertrouwenspersoon komen om te vertellen wat er zoal goed en fout is gegaan in die week. Het is zinvol dat de leerling de negatieve gebeurtenissen in een soort dagboek gaat schrijven. De vertrouwenspersoon kan dan al aan het aantal geschreven bladzijden zien of het met het kind goed is gegaan. Voor het kind is het belangrijk dat het vervelende gebeurtenissen van zich af leert schrijven. De frequentie van de afspraken zal in het begin vrij groot zijn (bijv. 1 maal per week). Later kan de frequentie, indien mogelijk, teruggebracht worden naar b.v. 1 keer per maand. Het initiatief van de bijeenkomsten zal, zeker in het begin van de vertrouwenspersoon uit moeten gaan. Het vertrouwen bij deze kinderen is vaak zo geschaad dat zij niet zelf hierin het initiatief durven nemen.

De informatie naar de ouders.

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. De ouders van de pester(s) moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind op school gebeurt. Zij moeten weten dat hun kind gedrag vertoont waarover de school zich ernstig zorgen maakt en waarin de school verlangt van de ouders dat zij dit samen met de school gaat aanpakken.

Concreet betekent dit:

1. Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind: Het kind dat gepest is heeft een heel vervelende ervaring meegemaakt. Het zal die moeten gaan verwerken. Het kind krijgt de gelegenheid om met een vertrouwenspersoon regelmatig bij te praten. Deze vertrouwenspersoon kan de eigen leerkracht zijn maar ook iemand anders van het team. In ieder geval moet het kind alle vertrouwen hebben in deze persoon. Op vaste tijden moet het kind bij de vertrouwenspersoon komen om te vertellen wat er zoal goed en fout is gegaan in die week. Het is zinvol dat de leerling de negatieve gebeurtenissen in een soort dagboek gaat schrijven. De vertrouwenspersoon kan dan al aan het aantal geschreven bladzijden zien of het met het kind goed is gegaan. Voor het kind is het belangrijk dat het vervelende gebeurtenissen van zich af leert schrijven. De frequentie van de afspraken zal in het begin vrij groot zijn (bijv. 1 maal per week). Later kan de frequentie, indien mogelijk, teruggebracht worden naar bijvoorbeeld 1 keer per maand. Het initiatief van de bijeenkomsten zal, zeker in het begin van de vertrouwenspersoon uit moeten gaan. Het vertrouwen bij deze kinderen is vaak zo geschaad dat zij niet zelf hierin het initiatief durven nemen.

2. Hulp aan de pester:

Kinderen die pesten hebben een zwakke controle over hun agressie. De hulp aan deze kinderen bestaat uit een aantal activiteiten:

- Een gesprek waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet getolereerd zal worden. Er wordt een schriftelijk verslag gemaakt.
- Een duidelijk afspraak voor een vervolgesprek en welke straf er zal volgen indien het gedrag zich weer voordoet.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld, zodat al het personeel alert is.
- De ouders worden geïnformeerd.
- Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt.
- Indien deze activiteit geen oplossing biedt voert de leerkracht een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast proberen we de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij/zij aanricht bij het gepeste kind.
- Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school de hulp in van het RIAGG of de Onderwijsadviesdienst.
- Indien dit alles niet leidt tot een verbetering zal de ouders geadviseerd worden te kijken naar een andere school voor hun kind.

3. Hulp aan de zwijgende middengroep

De zwijgende middengroep is van vitaal belang voor de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten weinig meer te vertellen. De middengroep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders.

4. De ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het

pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind.

De ouders van de pesters moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij moeten weten dat hun kind gedrag vertoont waarover zij zich ernstig zorgen moeten maken. De ouders van de tussengroep moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij van hun kind horen dat er een kind stelselmatig gepest wordt. Deze ouders moeten weten dat wij hen niet als bemoeizuchtig bestempelen en waarin de school verlangt van de ouders dat zij dit samen met de school gaan aanpakken.

Ouders kunnen hun kinderen op eenvoudige wijze gevoelig maken voor het onderwerp pesten door met hun kinderen hierover te praten. Door dit te doen geven zij in de eerste plaats aan weet te hebben van dit verschijnsel. In de tweede plaats kunnen zij tegenover hun kinderen de eigen gevoelens over het pesten tonen. Zij zeggen dan bijvoorbeeld dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten., Dat als hun kind het ziet, het niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind dit niet durft het altijd aan hen, als ouders of aan de leerkracht, moet vertellen. Praten over pesten is geen klikken. Ouders moeten zich altijd bij een leerkracht kunnen melden als zij van hun kind horen dat een kind stelselmatig gepest worden. Deze ouders moeten weten, dat wij hen niet als bemoeizuchtig bestempelen. Wanneer het kind zelf slachtoffer wordt van pestgedrag moet het dit altijd aan de ouders en de leerkracht vertellen. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

5. De leerkracht:

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal ondubbelzinnig duidelijk moet maken welk gedrag niet acceptabel is.

De leerkracht biedt de gepeste leerling bescherming en spreekt de middengroep aan. Daartoe heeft de leerkracht een aantal hulpmiddelen ter beschikking; er kan teruggegrepen worden op het protocol, waarin aangegeven wordt welke afspraken er gemaakt zijn en welke de eventuele straffen zullen zijn indien leerlingen zich niet aan deze afspraken houden.

Nawoord:

Pesten op school lijkt een complex probleem.

Het is echter eenvoudiger aan te pakken dan men denkt. Daaraan zijn de volgende voorwaarden te verbinden:

- In de eerste plaats moet het als een probleem worden gezien door alle betrokken partijen; leerlingen, ouders en leerkrachten.
- De school dient te beschikken over een preventieve aanpak. Deze bestaat onder andere uit de behandeling van het onderwerp met de leerlingen, waarna met hen afspraken worden gemaakt, bestaande uit regels en straffen.
- Komt het pesten toch voor, dan zullen leerkrachten dit moeten signaleren en duidelijk stelling moeten nemen.
- De school moet beschikken over een protocol, waarin vastgelegd is hoe zij om zal gaan met pestgedrag.

Als het pestgedrag op een heldere en duidelijke wijze wordt aangepakt en alle betrokkenen zich verantwoordelijk voelen voor een goed schoolklimaat, dan zal de `Carolus een fijne en veilige school kunnen zijn voor alle leerlingen.

De regels van het pestprotocol:

1. Iemand niet op uiterlijk beoordelen
2. Niet iemand buitensluiten
3. Niet aan spullen van anderen zitten
4. Elkaar niet bij een bijnaam noemen, niet uitschelden
5. Elkaar niet uitlachen
6. Niet roddelen over elkaar
7. Elkaar geen pijn doen
8. Elkaar nemen zoals je bent
9. Geen partij kiezen (bij een ruzie)
10. Geen aandacht aan de pester schenken. Blijft de pester doorgaan, dan aan de leerkracht vertellen
11. Leerkracht vertellen wanneer jezelf of iemand anders gepest wordt (dit is geen klikken)
12. Eerst samen een ruzie uitpraten, waarna vergeven en vooral vergeten
13. Luisteren naar elkaar
14. Nieuwkomers op school goed ontvangen en goed opvangen

De regels worden in elk lokaal opgehangen.